GŁOS KASZUBSKI

Bezpartyjne pismo poświęcone interesom ludności kaszubskiej

Abonament „Głosu Kaszubskiego“
wychodzącego 3 razy tygodn. kosztuje przy odbiorze w administracji lub w agenturach 1,20 zł miesięcznie, 3,60 zł kwartalnie, z odnoszeniem do domu 1,30 zł miesięcznie 3,90 zł kwartalnie, przez pocztę 1,40 zł miesięcznie, 4,20 zł kwartalnie. W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, wydawnictwo nie odpowiada za niedostarczenie pisma a abonenci nie mają prawa domagać się niedostarczonych numerów

Ogłoszenia
kosztują 25 gr od wiersza petitowego na stronie ogłoszeniowej, wśród tekstu 60 gr, przed tekstem 1 zł. Dla poszukujących pracy 50 proc. zniżki. Przy częstszem powtarzaniu ogłoszenia odpowiedni rabat. Dla członków spółdzielni osobny rabat. Przy konkursach i dochodzeniach sądowych wszelkie rabaty upadają. Przy telefonicznem nadawaniu ogłoszeń nie przyjmujemy odpowiedzialności za ewentualne błędy.

Redaktor Naczelny: **Andrzej Szklarski**

Redaktor Odpow.: **Bronisław Chrzan**

REDAKCJA: w Kościerzynie – Rynek 12 – Telefon nr. 77

Drukiem i nakładem „Głosu Kaszubskiego“ w Kościerzynie
Właściciel i wydawca: Stefan Stachowski

ADMINISTRACJA: w Kościerzynie – Rynek 12 – Telefon nr. 77

Rok I. | Kościerzyna, czwartek dnia 11 grudnia 1930 r. | **Nr. 52**

Pierwsze posiedzenie nowego gabinetu.

Warszawa, 5 grudnia (PAT). W piątek dnia 5 grudnia o godz. 17.50 odbyło się pod przewodnictwem prezesa Rady ministrów, Walerego Sławka posiedzenie Rady ministrów, na którem Rada uchwaliła projekt ustawy skarbowej na okres od 1 kwietnia 1931 r. do 31 marca 1932 roku oraz powzięła uchwałę w sprawie przyznania dodatkowych kredytów z budżetu ministerstwa pracy i opieki społecznej na dopłatę skarbu państwa do funduszu bezrobocia oraz na pomoc dla bezrobotnych.

Skazanie członków partji przemysłowej w Rosji

5-ciu na karę śmierci — a 3-ch na 10 lat ciężkiego więzienia

Moskwa, 9. 12. PAT. Wyznaczone na godzinę 5-tą specjalne posiedzenie najwyższego trybunału sowieckiego dla ogłoszenia wyroku w sprawie członków partji przemysłowej rozpoczęło się dopiero o godz. 11.30 w nocy (czasu moskiewskiego). Czytanie motywów wyroku trwało około 30 minut. Wyrok skazuje 5-ciu oskarżonych, a mianowicie Ramzina, Kalinikowa, Łariszewa, Czernowskiego oraz Fiedotowa, na karę śmierci przez rozstrzelanie i konfiskatę majątku. Trzech pozostałych oskarżonych, t. j. Kuprianowa, Oskina i Sytnina, na 10 lat ciężkiego więzienia z konfiskatą majątków. Oskarżeni przyjęli wyrok spokojnie. Sala wypełniona przeważnie młodzieżą kom., spotkała wyrok oklaskami.

Scena z procesu moskiewskiego

Główny oskarżony inżynier Ramzin (pierwszy z brzegu) i Oczkin pod strażą wojskową.

Dodatek 15% do uposażeń będzie nadal wypłacany

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa. Ze źródeł miarodajnych informują nas, że w przygotowanym przez rząd projekcie ustawy skarbowej obejmującej budżet państwa na r. 1931-32 przewidziane jest wypłacenie w dalszym ciągu funkcjonarjuszom państwowym i emerytom 15 proc. dodatku do uposażeń miesięcznych w ciągu całego roku budżetowego.

Petarda w konsulacie polskim w Hamburgu

Policja kryminalna zachowuje się bezczynnie

Hamburg. Ubiegłej nocy o godz. 10-ej wybito kamieniami oraz petardą dwie szyby w konsulacie polskim w Hamburgu w gabinecie konsula.

Wezwana przez konsula natychmiast policja kryminalna do dziś godziny 9-tej minut 20 rano nie zjawiła się.

Nowy kodeks postępowania cywilnego

od 1-go stycznia 1931 r.

Warszawa. P. Prezydent Rzeczypospolitej ogłosił w środę rozporządzenie z dnia 29 listopada b. r. o nowym kodeksie postępowania cywilnego.

Nowy kodeks wraz z przepisami końcowemi zawiera 516 artykułów i wchodzi w życie równocześnie z dniem 1-go stycznia 1931 r.

Sensacyjne aresztowanie w ambasadzie sowieckiej w Londynie

Jak donosi prasa angielska, sfery rządowe sowieckie wysłały trzech emisarjuszy, którzy przybyli do Londynu z zamiarem „wywiezienia“ do Moskwy p. Sokolnikowa, ambasadora sowieckiego w Londynie. Sokolników uprzedzony przez przyjaciół o przybyciu emisarjuszy... przymknął poprostu nieproszonych gości w ambasadzie. Podobno emisarjusze znajdują się dalej w ambasadzie pod kluczem. Zdjęcie przedstawia gmach ambasady sowieckiej w Londynie przy ulicy Kensington Palace Gardens.

Projekty nowej ustawy mieszkaniowej

rozpatrywane będą na plenum Sejmu.

Warszawa. (Tel. wł.). Trzy Ministerstwa zajęły się obecnie opracowaniem niezwykle ważnych ustaw o budownictwie mieszkaniowem. Wsród tych projektów są jednak pewne i to dość znaczne rozbieżności co do podwyżki komornego.

Według autorów jednego projektu ma być podwyższenie stawek komornego o 72 procent. Podwyżki drugiego projektu wahałyby się od 40 do 100 proc.

Projekty te mają być rozpatrywane na plenum Sejmu.

Zabójcza mgła nad Anglją i Belgją

Kilkadziesiąt osób zmarło wśród tajemniczych okoliczności

Niewyjaśniona tajemnica. — Dziesiątki zmarłych, setki rannych.

(Telegram własny).

Bruksela, 6 grudnia. Liczba ofiar tejemniczego wypadku z tajemniczemi gazami w okolicy Leodjum wynosi 64. Liczba chorych wynosi kilkaset. Na teren katastrofy wysłano komisję lekarską, która ma ustalić jej przyczyny.

Ojciec św. wezwie ludy do pokoju i rozbrojenia.

W związku z przewidywaną encykliką Ojca św. o pokoju i (pośrednio) o rozbrojeniu, przedstawiciel agencji „Associated Press“ w mieście watykańskiem donosi: „Chociaż oficjalne koła watykańskie nie są poinformowane o treści encykliki, to jednak panuje przekonanie, że będzie ona miała charakter orędzia do chrześcijaństwa z okazji Bożego Narodzenia, orędzia, które da wyraz ubolewaniu z powodu wyścigu zbrojeń i wezwie do pokoju i do pojednania.

„Dzień oszczędności” w stolicy Kaszub

Staraniem miejscowego, gorliwego kierownictwa Komunalnej Kasy Oszczędności powiatu kościerskiego w Kościerzynie — w niedzielę urządzono w stolicy Kaszub prawdziwe święto oszczędności. Gmach Kom. Kasy Oszczędności pięknie iluminowano i przystrojono girlandami. W czterech miejscach Rynku, u wyjścia ulic, postawiono 4 bramy z transparentami o odpowiednich napisach z okazji „Dnia Oszczędności".

Największą atoli ucztą duchową dla ludności kaszubskiej i wielką niespodzianką był koncert w Rynku nadany przez megafony. Na program koncertu złożyły się również poza częścią czysto koncertową pogadanki oszczędnościowe niezmiernie ciekawe. Koncert zakończono nadaniem hymnu narodowego i ogłoszeniem wyniku konkursu K. K. O., który to wynik podajemy równocześnie na innem miejscu.

Megafony zainstalowały Polskie Zakłady Siemens'a za pośrednictwem tut. firmy Klemens Lniski w Rynku.

Po zamachu na premjera japońskiego.

1) Ciężko ranny premjer Hamaguchi przed dworcem w Tokio. 2) Zamachowiec Tomeo Sagoya po aresztowaniu. Na głowie zbrodniarz ma nakrycie, które otrzymują w Japonji wszyscy aresztanci.

Z całej Polski

Ostatnie telegramy!

16-letnia córka zarąbała siekierą swą matkę...

Wilno, 10. 12. PAT. Policja wileńska ujęła wczoraj 16-letnią Rachelę Berman, mieszkankę Wilna, która dokonała zamachu na życie swej matki i brata, mianowicie w czasie sprzeczki Berman uchwyciła siekierę i ciężko oboje poraniła. Szymon Berman jest tak poważnie poraniony, że niema nadziei utrzymania go przy życiu.

Otwarcie wystawy rolniczej w Bochni.

Kraków, 10. 12. PAT. W dniu 10-go grudnia b. r. odbędzie się w Bochni otwarcie wystawy rolniczej i przemysłu krajowego pod protektoratem Ministerstwa Przemysłu i Handlu. W wystawie weźmie udział około 200 firm z całej Polski.

Wpadł do 40-m. głębokiej studni i zabił się

Równe, 10. 12. PAT. Adam Siczów, mieszkaniec wsi Tyżne, podczas kopania studni wpadł do niej z wysokości 40 mtr. i zabił się na miejscu.

Gęsta mgła zmusiła samolot do lądowania.

Włocławek, 10. 12. PAT. Wczoraj o godz. 15 minut 20 wskutek gęstej mgły na polach pod miastem wylądował samolot linji Lot, lecący z Warszawy do Gdańska. Samolot wylądował bez szwanku.

Dwaj pasażerowie odjechali do Gdańska pociągiem, pilot odleciał do Warszawy w godzinach południowych.

Ze świata

Najnowsze telegramy.

Zniżkę komornego o 10% wprowadziło w Rzymie 30.000 właścicieli domów.

Warjat w pałacu Hindenburga wywołał wczoraj niezwykłą konsternację. Podając się za kanclerza Muellera warjat zdołał dotrzeć aż do przedsionka, wypuszczony przez straż z chonorami.

Wybuch ładunku dynamitu w kopalni soli potasowych pod Miluzą (Francja), spowodowany przez krótkie spięcie, pociągnął zwalenie się bloków soli, które zabiły dwóch robotników a raniły pięciu.

Napadu na oddział angielski dokonała pod Peshavaem (Indje) banda zrewoltowanych Afrydów. Jeden oficer angielski zabity, jeden żołnierz ranny.

Pod zarzutem szantażów i wymuszeń aresztowano w Nowym Jorku 8-miu funkcjonarjuszy policji obyczajowej.

Manifestacja na cześć Gandhiego w dniu, kiedy upłynęło 7 miesięcy od chwili jego aresztowania, odbyła się onegdaj w Bombaju.

Cud na wyspach Fidżi zdarzył się podczas szalejącego huraganu. W obawie, że kaplica się zawali, jeden z misjonarzy przeniósł Najświętszy Sakrament do prywatnego domu. Gdy cyklon ustał z całej osady został nienaruszonym tylko ten jeden dom.

Niezwykłego fałszerstwa banknotów dopuściły się Sowiety, wypuszczając na rynki zachodnie, a m. in. i warszawski, banknoty rublowe nowej emisji, opatrzone jednak identycznemi numerami jak ruble już przedtem emitowane. Fałszerstwo to ma na celu zamaskowanie inflacji.

Kary śmierci dla oskarżonych „inżynierów“ zażądał w procesie moskiewskim prokurator Krylenko.

418 reniferów zostało zabitych w listopadzie przez północną szwedzką kolej żelazną (Kappland Express). Zwierzęta te wchodziły na tory nie uciekając mimo ostrzegawczych sygnałów.

Misjonarz anglikański Beteridge, pracujący misyjnie wraz z żoną w Indjach, porzucił swe wyznanie i przeszedł do kościoła katolickiego.

Eksplozja 19 zbiorników nafty i benzyny nastąpiła w zakładach Standar Oil Comp. w Broklinie. Szkody wynoszą 1 miljon dolarów.

Dwie bomby eksplodowały w Delhi na ulicy w zagadkowych okolicznościach. Dwie osoby ciężko ranne.

Starcia studentów z policją wybuchły w Hawanie, w czasie rozpraszania pochodu studenckiego z okazji otwarcia uniwersytetu narodowego. Jeden policjant zabity, kilkunastu studentów aresztowanych.

Łódź motorowa „Linton“ rozbiła się u wybrzeży Nowej Szkocji. 8. osób załogi prawdopodobnie zginęło. Jednego trupa już odnaleziono.

25-cio letnia matka poćwiartowała zwłoki swego dziecka i wyrzuciła je z pociągu.

Wiedeń, 10. 12. PAT. Przed tygodniem opinja publiczna Wiednia zaalarmowana została doniesieniem o znalezieniu poćwiartowanych zwłok dziecka, wyrzuconych z pociągu kolejowego w pobliżu Semmeringu. Policja wykryła wczoraj morderczynię. Jest nią 25-letnia Mikulaschek, żona kolejarza. Morderczynię i jej męża aresztowano.

Starcie wojska z bandytami w Ameryce.

Nowy Jork, 10. 12. PAT. Według doniesień z Guascaliontes (Meksyk) w czasie starcia oddziału wojsk z bandytami w stanie Lalisco 13 bandytów zostało zabitych. Słynny szef bandytów Jo Velasco zdołał zbiec.

Odezwa!

Komitet Obchodu Uczczenia Setnej rocznicy Powstania Listopadowego uchwalił wystawić pomnik, celem uczczenia pamięci poległych bohaterów w walkach o Niepodległość Polski.

Pomnik ten stanąć ma, jak Szanownemu Obywatelstwu już wiadomo vis á vis przejazdu kolejowego.

Celem pokrycia kosztów budowy pomnika uchwalił Komitet utworzyć łańcuch zbiorowy i prosi Szan. Obywatelstwo o poparcie tej tak doniosłej akcji.

Jako pierwszy ofiarodawca złożył p. Starosta Malanowski w/m 50,— zł i wzywa pp. Dra. Pellowskiego, Mecenasa Dra. Szydłowskiego, Mecenasa Pokorzyńskiego i Komisarza Rządowego Zbąskiego do kucia dalszych ogniw łańcucha.

Składki należy wpłacać do tut. Komunalnej Kasy Oszczędności na konto budowy pomnika Niepodległości Nr. A. 332.

Komitet.

Sprawozdanie

z uroczystości obchodu 10-cio letniej rocznicy Zwycięstwa Wojsk Polskich nad Rosją w Kościerzynie.

Dochód:

z wstępu na salę . . .	302,40 zł
z sprzedaży pocztówek, broszur i t. d.	18,00 zł
razem:	320,40 zł

Rozchód:

Za salę (p. Burczyk) . .	70,00 zł
Za przewóz kostjumów .	52,80 zł
Za materjały, papier, szpilki, bilety i t. p.	9,60 zł
Fryzjer za charakteryzację i 1 perukę	25,00 zł
Ogrodowy za dekoracje . .	20,00
Związek Inwal. za broszurki pocztówki i medal . . .	38,00 zł
Za różne inne wydatki .	31,50 zł
Zwózka i odwózka krzeseł do kościoła i ławek do „Bazaru“	12,50 zł
razem:	259,40 z

Dochód razem	320,40 zł
Rozchód „	259,40 zł
czysty zysk	61,00 zł

50% czystego zysku otrzyma P. W. w miejscu.

50% zaś Towarzystwo Miłośnik Sceny

Z okazji uroczystości tej, wpłacił p. Dr. Pellowski w miejscu zł. 100 na łódź podwodną, za co mu Komitet serdecznie dziękuje. Komitet

Konfiskata „Głosu Kaszubskiego“.

Ostatni, świąteczny nr. „Głosu Kaszubskiego uległ konfiskacie — wobec czego naszych Czytelników b. przepraszamy za to, że na święta nie otrzymali gazety. Ale trudno! To już nie nasza wina..

Wykolejenie parowozu

W czoraj między godziną 7 a 8 rano wykoleił się na dworcu w Kościerzynie parowóz, przyczem nastąpiło małe uszkodzenie parowozu. Przyczyną katastrofy była nieuwaga zwrotniczego.

Zaraz po wypadku zawezwano pociąg ratunkowy z Bydgoszczy.

Tornado w Oklohama

stolicy północno-amerykańskiego stanu tejże samej nazwy, zniszczonej przed kilku dniami przez trąby powietrzne i orkany. Powyżej obraz spustoszenia.

HENRYK SIENKIEWICZ

Za Chlebem

16) Nowelka

Miał oto kartofle; myślał, jak będą jedli, jak jutro znów będzie chodził koło wozów, a o pojutrze nie myślał w tej chwili, bo był zbyt głodny. Ujrzawszy zdaleka dziewczynę, stojącą na bruku przed domem, zdziwił się mocno i przyśpieszył jeszcze kroku.

— A ty tu czego stoisz?

— Gospodarz wygnał nas, tatulu!

— Wygnał!?

Drzewo chłopu wypadło z rąk. Tego już było nadto. Wygnać ich w tej chwili, gdy było drzewo i kartofle! Co teraz zrobią, gdzie je upieką, czem się pożywią, dokąd pójdą? Za drzewem grzmotnął i czapkę w błoto.

— Jezu! Jezu! — okręcił się naokoło, otworzył usta, spojrzał błędnie na dziewczynę i powtórzył jeszcze raz:

— Wygnał?...

Potem niby chciał gdzieś iść, ale zawrócił zaraz, a głos jego stał się głuchy, chrapliwy i groźny, gdy rzekł znowu:

— Czemuś go nie prosiła, ciemięgo?

Ona westchnęła:

— Prosiłam.

— Pod nogi go podjęłaś?

— Podjęłam.

Wawrzon znowu okręcił się na miejscu, jak robak, którego ktoś przekłuje. Zrobiło mu się w oczach ciemno zupełnie.

— Bogdajeś zmarniała! — krzyknął.

Dziewczyna spojrzała na niego boleśnie.

— Tatulu! cóżem ja winna?

— Stójno tu, ani się rusz. Pójdę ja go prosić, żeby choć gajdoki dał upiec.

Poszedł. Po chwili w sieni dał się słyszeć hałas, tupanie nóg, podniesione głosy, a potem na ulicę wyleciał Wawrzon, pchnięty widocznie silną ręką.

Chwilkę stał, potem rzekł do dziewczyny krótko:

— Pójdź!

Schyliła się po węzełki, by je zabrać. Były dość ciężkie, jak na jej wyczerpane siły, ale on jej nie pomógł, jakby zapomniał, jakby nie wiedział, że dziewczyna zaledwie je udźwignąć może.

Poszli... Dwie tak nędzne postacie starca i dziewczyny zwracałyby uwagę przechodniów, gdyby ci przechodnie mniej byli przyzwyczajeni do widoków nędzy. Dokąd mogli iść? W jaką jeszcze mękę?

Oddech dziewczyny stawał się coraz trudniejszy, cięższy; zachwiała się na nogach raz i drugi, wreszcie rzekła z prośbą w głosie:

— Tatulu! weźta szmaty, bo już nie mogę.

On jakby się zbudził ze snu.

— To je rzuć.

— Dyć się przydadzą.

— Nie przydadzą się.

Nagle, ujrzawszy, że dziewczyna się waha, krzyknął z wściekłością:

— Rzuć, bo cię zabiję!

Tym razem usłuchała przestraszona, i poszli dalej. Chłop kilka razy powtórzył jeszcze: „Kiej tak, to niech tak będzie"! — potem umilkł, ale coś niedobrego patrzało mu z oczu. Przez coraz błotnistrze uliczki zbliżali się ku krańcowi portu, wydostali się na wielkie pomosty, oparte na palach; przeszli około budynku z napisem: "Sailor's asilum (wym.: Selors azylom — schronisko marynarzy) i zeszli nad samą wodę. Budowano w tem miejscu nowy dok. Wysokie rusztowania do zapuszczania palów wysuwały się daleko nad wodę, a między deskami i belkami kręcili się ludzie, zajęci przy budowie. Marysia, doszedłszy do kupy belek, siadła na niej bo nie mogła iść dalej, Wawrzon w milczeniu koło niej.

Godzina już była czwarta po południu. Cały port wrzał życiem i ruchem. Mgła też opadła, a pogodne promienie słońca obrzucały światłem i miłosiernem ciepłem dwoje nędzarzy. Z wody szło tchnienie wiosny na ląd, rzeźwe, pełne życia, wesołe. Naokoło tyle było błękitu i światła, że aż oczy mrużyły się pod ich nadmiarem. Toń morska wdali zlewała się wdzięcznie z niebem. W tych błękitach bliżej środka portu widać było sterczące spokojnie maszty, kominy i chorągiewki, falujące lekko od powiewu. Na widnokręgu okręty, płynące do portu zdawały się iść jakby wgórę, lub jakby z pod wody wysuwać.

(Dalszy ciąg nastąpi)

KOŚCIERZYNA

Kalendarzyk.

Czwartek, dnia 11 grudnia Damazego
Wschód słońca 8,3 — zachód 15,44
Piątek dnia 12 grudnia Aleksandra
Wschód słońca 8,4 — zachód 15,44

Kalendarzyk historyczny.

10. XII. 1657 r. śmierć gen. Józefa Bema w Aleppo. 10 XII. 1865 r. zakaz nabywania majątków przez Polaków w zaborze rosyjskim.

Stan pogody.

Przeważnie pochmurno i mglisto. Miejscami możliwe drobne opady śnieżne Po nocnych przymrozkach w ciągu dnia odwilż. Słabe wiatry wschodnie i południowo-wschodnie.

Boże Narodzenie po wodzie.

Dzień św. Barbary był mroźny i mglisty. Jeżeli mamy wierzyć starym prognostykom, to Boże Narodzenie minie po po wodzie. Według bowiem przypowieści ludowej: Święta Barbara po lodzie — Boże Narodzenie po wodzie. Czekajmy, czy się to sprawdzi.

Chować kwity zapłaconych podatków.

Zdarza się nieraz, że urząd skarbowy żąda po raz drugi zapłacenia podatków, a jeżeli podatnik kwitami nie udowodni, że część lub też całą sumę podatku już zapłacił to samo zapewnienie bez okazania kwitu nie wystarczy i zapłacone już podatki zostaną ściągnięte jeżeli kwitu nie przedłoży. Zatem zachować dobrze kwity podatkowe.

„Święta Agnieszka" w Kościerzynie

W niedzielę wieczorem odbyło się na sali „Bazaru" przedstawienie teatralne Sodalicji Marjańskiej Panień, która wystawiła „Świętą Agnieszkę". Sala była wypełniona po brzegi.

Podczas przerw przygrywała orkiestra Seminarjum Nauczycielskiego. Z amatorek najlepiej grały: pp. Sobieralska, — Królówna, — Pobłocka.

Z zebrania Osadników Rolnych pow. kościerskiego w Kościerzynie

W ubiegły piątek odbyło się na sali „Hotelu Pomorskiego" zebranie osadników rolnych z powiatu kościerskiego, które zagaił p. Kuhnke. Poza bolączkami i dolegliwościami osadnika, omawiano również sprawę reorganizacji zarządu.

Każdy osadnik we własnym interesie, oile chce, może napisać do Redakcji „Głosu Kaszubskiego" (załączając znaczek na odpowiedź) a dowie się w jaki sposób można uzyskać przewłaszczenie na osadzie.

Urocza artystka i jej piękny głos.

W ubiegłą sobotę wystawił na scenie "Bazaru" p. Marconi Marczewski z panną Żórawską, wesołą komedyjkę p. t. „Gwałtu ja chcę męża." Pan Marconi grał w tej komedyjce świetnie. Gra polegała na szybkiem przebieraniu się za rozmaite osoby.

Urocza zaś panna Żórawska, swym pięknym głosem i zewnętrznym wyglądem, zwróciła na siebie uwagę całej publiczności.

Pan Marconi wystąpi jeszcze raz ze swoją uroczą partnerką panną Żórawską, na scenie w Kościerzynie w styczniu.

Połowę czystego zysku oddał pan Marconi na cele P. W. i W. F.

RUCH TOWARZYSTW

Uwaga Osadnicy Rentowi!

W piątek dnia 12 bm. o godz. 11,30 odbędzie się w Hotelu Pomorskim zebranie.

Na porządku obrad bardzo ważne sprawy co do spłaty zaległości rentowych.

Przybycie wszystkich członków konieczne!

Komitet.

Baczność Inwalidzi Wojenni!

Zebranie powiat. Koła Związku Inwalidów woj. R. P. w Kościerzynie odbędzie się dnia 14 b. m. o godz. 13-tej po poł. w Hotelu „Bazar".

Uprasza się o liczny udział członków w zebraniu.

Zarząd.

Koło Polek i Ziemianek

Zebranie miesięczne odbędzie się w piątek dn. 12. b. m. na sali p. Neumana. Ze względu na ważność obrad uprasza się o liczne przybycie

Zarząd

Jak wypadł konkurs K. O. K.?

Co pisze o oszczczędności

uczeń Seminarjum Naucz. w Kościerzynie?

Jakiem zainteresowaniem cieszył się nasz ostatni konkurs na rozwiązanie łamigłówki świadczy obok wielkiej ilości nadesłanych rozwiązań, następujące pismo, które otrzymaliśmy od jednego z uczestników konkursu i z całą przyjemnością w dosłownem brzmieniu ogłaszamy.:

Oprócz odpowiedzi „na łamigłówkę chcę coś powiedzieć jak ja sam zapatruję się na cel oszczędności.

Oszczędność i praca ludzi wzbogaca...

To jest pierwsze hasło, które każdy Kaszuba powinien wytknąć sobie za cel.

Wobec tego, chcąc zabezpieczyć byt swej rodzinie i przyszłość swojemu pokoleniu biegnij ile sił aby zanieść Twój grosz, który ci zbywa do Komunalnej Kasy Oszczędności w Kościerzynie która płaci najwyższe procenta. A Twój zaoszczędzony grosz gwarantuje K.K.O. całym majątkiem powiatu.

Składaj więc tyle na ile Cię stać, choć po trosze a zbierze się pewna suma, jak mówi stare przysłowie! „grosz do grosza a zbierze się z pół kosza".

W oszczędności jest nasza potęga. W oszczędności jest jedynie nasz byt, nasza sława. Jedynie oszczędność ma w kraju tą władzę, iż wywyższa jeden naród od drugiego.

My Kaszubi obierzmy sobie za wzór kraj mlekiem i miodem płynący... Amerykę. Ale niejeden powie sobie: tak, ale w Ameryce jest lepsza ziemia, lepsze środki i lepiej płacą za plony!. Odpowiedź jest i na to: przez co użyźnia się ziemię?. Przez odpowiednie zastosowanie środków.- W jaki sposób zdobywa się środki?- tylko przez oszczędność!

Więc wiedz ludu kaszubski „że w pracy i oszczędnosci jest nasz byt i siła"- uświadom to sobie, że Twój grosz przez Ciebie zaoszczędzony, to Twój skarb, majątek to przyszłość Twoich dzieci a zarazem to przyszłość i zamożność całego narodu.

Okaż więc, że sam znasz ludu kaszubski swoje potrzeby i okaż, iż sam wiesz co za szczęście sprowadzi Ci oszczędność pod Twój dach w przyszłości.

Skorzystaj więc z okazji, która Ci się rzadko zdarza a miannwicie skorzystaj z nadchodzących świąt „Bożego Narodzenia". Skorzystaj godnie, aby pamięć tych świąt zachowała się w maleńkiem serduszko Twego ulubionego dziecka.

Wyrób więc dla niego książeczkę oszczędności w Komunalnej Kasie Oszczędności w Kościerzynie i włóż mały datek i sam nakłaniaj już za młodu Swe dziecko, aby oszczędzało.

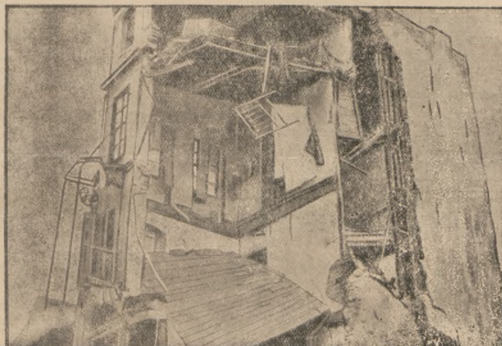
Ono Ci za to w przyszłości błogosławić i dziękować będzie. Nie krzywdź maleństwa na przyszłość, gdyż szczęście jego tylko od Ciebie zależeć będzie.

Więc nie zwlekaj ani na chwilę i korzystaj z sposobności a wnet ład i dostatek w Twym domu zagości.

W słowach tylko chęć widzimy, w czynie potęgę.

B. Ossowski, uczeń sem. ul. Kaliczna 3.

Szczury spowodowały zawalenie się domu.

W Stambule zapadła się 3 piętrowa kamienica i 8 osób znalazło w gruzach śmierć. Stwierdzono, że przyczyną wypadku było zepsucie fundamentów przez szczury.

Z pokazu prac Sekcji Przysposobienia Rolniczego P. T. R. w Kościerzynie

W wtorek, dnia 2. grudnia r. b. odbył się w Kościerzynie pokaz prac Sekcji Przysposobienia Rolniczego Pom. Tow. Rolniczego. Celem akcji Przysposobienia jest przygotowanie młodych rolników i rolniczek do zawodu rolniczego i gospodarstwa domowego. Na pokazie wystawili członkowie 5 sekcji eksponaty prac swoich. Wyniki prac były następujące:

1) Sekcja uprawy żyta Skorzewo — wynik przeciętny z 1 morgi 11.20 ctr
2) Sekcja uprawy żyta Kościerzyna — wynik przeciętny z 1 morgi 13.30 ctr
3) Sekcja uprawy owsa W. Podleś — wynik przeciętny 1 morgi 11.— ctr
4) Sekcja uprawy ziemniaków Grzybowo wynik przecięt. z 1 morgi 119—ctr
5) Sekcja uprawa ziemniaków Lipusz — wynik przeciętny z 1 morgi 149.— ctr

Pokaz powyższy zaszczycił obecnością swoją p. Starosta powiatowy. Po zagajeniu przez prezesa pow. P. T. R. p. J. Esden — Tempskiego zdał szczegółowe sprawozdanie z przebiegu prac inspektnr Przysposobienia Roln. P. T. R. p. inż. Swieżyński, poczem nastąpiło rozdanie nagród. Trzecią nagrodę wojewódzką za najlepszy wynik w Konkursie uprawy żyta otrzymał p. Rekowski Teofil z Kościerzyny. Plon żyta zebranego przez niego wynosił po przeliczeniu na morgę 20.20 ctr. Pozatem dostali nagrody 2. klasy pp. Szajbe Paweł i Sieracki Jan z Skorzewa, Rekowski Teofil i Gawin Alojzy z Kościerzyny, Kujach Władysław i Kalinowski Stefan z W. Podlesia, Jasiński Adolf i Beszyński Józef z Grabowa, Janikowski Jan i Januszewski Piotr z Lipusza.

Po rozdaniu nagród p. Starosta Powiatowy w przemówieniu swoim podkreślił czujność akcji Przysposobienia Rolniczego wyraził życzenie, ażeby w przyszłym roku conajmniej 20 sekcji wystawiło eksponaty prac swoich. Przemówienie swoje zakończył p. Starosta okrzykiem na cześć młodzieży. Zaznaczam, że około 60% uczestników Sekcji należy do Stow. Katolickiego Zw. Młodzieży Polskiej. Ze względu na ważność akcji, jaką jest Przysposobienie Rolnicze, apeluje do pp. prezesów Kółek, ażeby zachęcali młodzież mieszkającą w obrębie Kółek Rolniczych do przysposabiania i zawiązywania sekcji. Regulaminy prac będą pp. prezesom dostarczone w styczniu 1931 r.

J. Góralski
Instruktor rolny PTR.

Kupujcie tylko wyroby krajowe!

Wynik losowania na łamigłówkę urządzoną z okazji „Międzynarod. Święta Oszczędności"

Odpowiedź winna brzmieć: bo jest pupilarnie pewna i płaci najwyższe procenta.

Do dnia 6. grudnia br. godz. 12-tej w południe wpłynęło ogólnie rozwiązań 76 w tym dobrze rozwiązanych 43.

5 nagród po zł. 10.— padło w drodze losowania na: 1) p. Wacław Kosmala w/m ul. Kapliczna. 2) p. B. Piepke w/m ul. Kapliczna 3. 3) p. Henryk Gliszczyński w/m ul. Długa 32. 4) p. Wanda Gostomska w/m ul. Kapliczna 7. 5) p. Melita Miszkówna w/m ul. Gdańska 3.

Pozatem udzielono 2 nagrody pocieszenia po zł. 3 — za dobre rozwiązanie w formie wiersza i za dłuższy artykuł omawiający zagadnienie oszczędności.

Pierwszą nagrodę pocieszenia za trafną odpowiedź w formie wiersza na konkurs za łamigłówkę otrzymał p. T. Czapliński. w/m.

Może wszystkich was zadziwi,
Dlaczego są bogaci żydzi?
Bo oszczędzać oni lubią!
Przez co swoją biedę gubią.
A bogactwa zdobywają —
Gdyż do skarbonek składają.

Małe sumy pieniężyny —
I tak bogacą się te syny!
My również w skarbonkach zbierajmy
I do K. K. O. składajmy
Bo jest pupilarnie pewna
I płaci najwyższe procenta.

Grosz po groszu zaniesiemy
A po latach żydów wyśmiejemy,
Których oszczędnością przewyższymy
I bogactwa swoje powiększymy.

Na zadane mi pytanie
Ułożyłem owe zdanie,
Które trudu mi zadało
A odpowiedź trafną dało.

Gdy kobiety się boksują...

W sobotę dnia 6 grudnia, rano na ulicy Senatorskiej odbył się boks dwóch niewiast, które z nieznanych przyczyn pobiły się do krwi. Widząc to mąż jednej z bokserek zaraz ich rozpędził a żonę zabrał na „kurację" do domu.

Humor zagraniczny.

40 lat później.

Konserwatysta w roku 1970 widzi i słyszy w filmie dźwiękowym — jak 40 lat temu był radykałem i wygłaszał zapaloną mowę młodzieńczą. Teraz się wstydzi i ucieka...

Za mało końskiego włosia Ostrzyc wszystkie kobiety! Dziki pomysł dygnitarzy sowieckich.

Moskwa. Delegat komisarjatu sprawiedliwości na Uralu, Borysow, podpisał rozporządzenie o przymusowem ostrzyżeniu wszystkich kobiet na podwładnym mu obszarze, w celu powiększenia przeznaczonych na eksport zapasów włosia końskiego.

Zatrute czekoladki Śmiertelna przesyłka pocztowa.

W słowackiej miejscowości Rostalla, znaleziono właściciela pewnego miejscowego hotelu — martwego w jego pokoju.

Na stole w pokoju zmarłego stało otwarte pudełko z czekoladkami.

Bliższe badanie tych czekoladek wykazało, że niektóre z nich napełnione są rumem z domieszką arszeniku.

Wypadek przedstawiał się zagadkowo i z Pragi sprowadzono wybitnych specjalistów kryminalnych dla zbadania tej tajemnicy.

Psi karzełek, którego właściciel nosił w rękawie.

Dwa niezwykle fenomeny psiego rodu demonstrowano swego czasu na wystawie w Londynie: jeden bernard zwany „lord Butty", był ponoć półtora metra wysoki i ważył 157 kilo, — drugi z rasy ratlerów, ważył zaledwie 500 gramów i był tak mały, że jego pan, lord Marclaine, nosił go zazwyczaj w rękawie.

Redaktor odpow: Bronisław Chrzan
Kościerzyna — Szydlice 24.

Pijane kruki.

W gminie węgierskiej Albert Falva koło Budapesztu, pewien wieśniak podczas pracy na polu znalazł 100 kruków, leżących na polu bez oznak życia.

Nie zastanawiając się długo, wieśniak począł wykopywać dół celem zagrzebania ptactwa. W międzyczasie jednak wszystkie kruki jakimś cudem odzyskały przytomność i z wielkim szumem odleciały. Jak się później okazało, stado kruków znalazło gdzieś koło wiejskiego szynku cieknącą beczkę z piwem, z której obficie się pokrzepiło i upiło do nieprzytomności.

Krwawa walka o sprzedaną żonę

W pewnej wiosce węgierskiej sprzedał cygan swemu przyjacielowi swą żonę za 5.000 zł. Po kilku dniach domagał się zwrotu żony, nie chciał jednak oddać otrzymanych pieniędzy. Między cyganami powstała z tej okazji krwawa walka, przyczem 18 walczących odniosło ciężkie rany.

Kobieta przez lat kilkanaście udawała mężczyznę.

W Charenton (w okolicach Paryża) patrol żandarmów natrafił na ulicy na biednego człowieka. Sprowadzono go do komisarjatu policji, gdzie okazało się, że jest on... kobietą, nazwiskiem Marja Kunz, która powiedziała, że dla chleba musiała być przez dwanaście lat mężczyzną...

Gdańska giełda bydlęca.

z dnia 2. 12. 1930 r.

Ceny w guldenach na 50 kl. żywei wagi

Za woły	I klasy	guldenów	39 — 40
Za woły	II klasy	guldenów	34 — 35
Za buhaje	I klasy	guldenów	38 — 40
Za buhaje	II klasy	guldenów	33 — 35
Za buhaje	III klasy	guldenów	27 — 30
Za jałówki	I klasy	guldenów	39 — 40
Za jałówki	II klasy	guldenów	34 — 35
Za krowy	I klasy	guldenów	33 — 35
Za krowy	II klasy	guldenów	27 — 30
Za krowy	III klasy	guldenów	20 — 22
Za bydło młod.	żarłoki	gulden.	22 — 26
Za cielęta	I klasy	guldenów	00 — 00
Za cielęta	II klasy	guldenów	62 — 65
Za cielęta	III klasy	guldenów	52 — 55
Za owce	I klasy	guldenów	40 — 42
Za owce	II klasy	guldenów	37 — 39
Za owce	III klasy	guldenów	50 — 52
Za świnie	I klasy	guldenów	47 — 49
Za świnie	II klasy	guldenów	45 — 46
Za świnie	III klasy	guldenów	43 — 44

Gmina Liniewo

wydzierżawia

w szkole w czwartek, dnia 18 grudnia br. o godz. 14-tej

wiejską kuźnię

Warunki dzierżawy ogłoszone będą przed licytacją. Zastrzegam sobie prawo wydzierżawienia jednemu z trzech najwięcej dających.

Liniewo, dnia 6. grudnia 1930 r.

Sołtys, Dolny.

Przetarg przymusowy

Nieruchomość położona w Kościerzynie i w chwili uczynienia w wzmianki o przetargu zapisana księdze gruntowej Kościerzyna karta 735 na imię Jozefa Kujawskiego mistrza szewskiego w Kościerzynie zostanie w drodze egzekucji dnia 30. stycznia 1931 o godz. 10-tej przedpołudn. wystawioną na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie pokój nr. 11.

Nieruchomość przetargiem objęta składa się z domu mieszkalnego z oficynami, podwórzem i stajnią. Nr. kś. podatku budynkowego 109 oraz z parceli nr. 54 przy ul. Wodnej o obszarze 07 a, 79 m².

Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej Kościerzyna k. 735 dnia 13 września 1930 r.

Niniejszem wzywa się wszystkich, których prawa w chwili zapisania wzmianki o przetargu nie były w księdze gruntowej uwidocznione, aby się z niemi zgłosili najpóźniej w dniu przetargu. przed wezwaniem do wnoszenia ofert i prawa te uprawdopodobnili, gdyby wierzyciel im przeczył.

Wrazie niezastosowania się do powyższego wezwania. prawa te przy oznaczeniu najniższej oferty nie zostaną wcale uwzględnione. a przy rozdziale ceny kupna dopiero po roszczenia wierzyciela i innych prawach.

Kościerzyna. dnia 28 listopada 1930 r.

Sąd Powiatowy.

Licytacja przymusowa.

Dnia 12 bm. o godz. 11-tej przed poł. sprzedawać będę w składzie F-my „Pomorzanin" przy ul. Swiętojańskiej najwięcej dającemu za gotówkę:

90 książek powieściowych i 25 butelek (1 litr.) atramentu.

(—) Grochocki

komornik sądowy.

Licytacja przymusowa.

Dnia 12 bm. o godz. 11$^{1}/_{2}$ przedpoł. sprzedawać będę w składzie F-y W. Piechowski przy ul. Gdańskiej najwięcej dającemu za gotówkę:

6 płaszczy męskich czarne z koln. futrz. 23 płaszczy męskich zimowych 47 płaszczy damskich zim., 7 gumowych płaszczy męskich, 10 sztuk płaszczy męskich letnich garbadyn. i 15 płaszczy damskich letnich.

(—) Grochocki

Komornik sądowy.

Obwieszczenie.

Wydzierżawienie postojowego na rynku i targowisku bydlęcem i placu wolności na rok 1931-odbędzie się w poniedziałek, dnia 15 grudnia 1930 r. o godzinie 12-tej przedpołudniem w Magistracie pokój nr.6.

Warunki wyłożone do publicznej wiadomości w Magistracie pokój nr. 6.

Kościerzyna, d. 5 grudnia 1930 r.

Magistrat.